BOZLU ART PROJECT

Bozlu Art Project Mongeri Binası

19 Mayıs Mah. Dr. Şevket Bey Sok.
Mongeri Binası No: 5
Şişli / İstanbul 34360
+90 212 233 72 33

CİHAT BURAK

DOSTUN ÇEKMECESİNDEN

(Mengü Ertel Koleksiyonu)

9 Nisan-31 Ağustos 2019

Bozlu Art Project Mongeri Binası

Bozlu Art Project, 9 Nisan-31 Ağustos tarihleri arasında Türk resminin en özgün ve sıra dışı karakterlerinden biri olan Cihat Burak'ın ilk kez gün yüzüne çıkan desenlerini sergiliyor. Sanatçılarla olan dostlukları, grafik çalışmalarından, afiş tasarımlarına ve tiyatro dekorlarına kadar farklı alanlardaki başarılı eserleriyle tanınan Mengü Ertel'in adeta müzeye benzeyen evindeki bir çekmecede ortaya çıkan bu desenler, bugün her ikisi de hayatta olmayan iki sanatçının ve dönemin samimi, çıkarsız, dostane ilişkilerinin de nişanesi niteliğinde. Küratörlüğünü Esma Ertel ve Oğuz Erten'in üstlendiği sergide, resim, edebiyat, müzik, sinema gibi farklı sanat dallarındaki disiplinlerarası ilişkinin önemi vurgulanmaya çalışılırken, sergi dolayısıyla hazırlanan kitabın yazarlığını ise Oğuz Erten yapıyor. Cihat Burak'ın seksene yakın yapıtının yer aldığı sergiye videolar, Cihat Burak'ın öykülerinden alıntılar ve Mengü Ertel'in oğlu BaBa ZuLa'nın kurucusu Murat Ertel ile eşi Esma Ertel'in birlikte hazırladığı ses enstalasyonları eşlik ediyor. Açılış akşamı ise sanatseverleri sürpriz bir müzik dinletisi bekliyor olacak.

Mimar, öykü yazarı ve ressam kimliklerini ustalıkla bünyesinde harmanlayan, tarihe, edebiyata, Osmanlı ve İstanbul kültürüne daha doğrusu içinde yaşadığı coğrafyaya, dünyaya ve etrafında olup biten her şeye duyduğu sonsuz merakı, üstün gözlem ve düş gücüyle, özgün çizgilerinde ve öykülerinde betimleyen nevi-i şahsına münhasır bir sanatçı Cihat Burak. Bir monolog olarak kendiyle yaptığı söyleşide farklı disiplinlerle olan ilişkisini kendine özgü mizahi üslubuyla şöyle tanımlıyor: "… mimarlıkla resim akraba sayılırlardı, resim bölümünde de arkadaşlar vardı, mimarlığı da çok sevdim, şimdi artık mimarlığı karım, resmi sevgilim, edebiyatı da metresim gibi görüyorum, hatta bir Osmanlı olarak bir hakkım daha var; o da müzik olabilir, onu hiç ama hiç kullanamadım, kulak dolgunluğundan ileri

gidememiştir bütün bilgim!..”

Mengü Ertel, tıpkı yakın dostu Cihat Burak gibi kalıplara, çizilmiş sınırlara boyun eğmeyen, kendi ekolünü kurmuş hattatların yaşadığı bir coğrafyada özgün üslubunu kitlelere benimseten, farklı disiplinlerden sanatçılarla ve edebiyatçılarla dostluklarıyla bilinen, afiş tasarımından grafik çalışmalarına ve tiyatro dekorlarına kadar tüm ürettiklerine kendi imzasını ve kişiliğini yansıtmış çok yönlü bir kişilik ve karakter…

İki sanatçının yıllar boyu süren dostlukları ve paylaşımları Mengü Ertel’in koleksiyonununda yer alan desenlerden oluşan “Dostun Çekmecesinden” isimli sergi ile hayat buluyor. Murat Ertel, babasından bahsederken dönemin sanat ortamını ve kurulan dostlukları şu sözlerle anıyor: “…İnsanlara yardım eden biriydi, atölyesinden geçen insanlar saymakla bitmez. Mehmet Güleryüz, Yurdaer Altıntaş gibi isimler orada çalıştılar. Metin yazarı olarak Turgut Uyar, Edip Cansever- gibi şairlere -başvururdu. Meyhaneden sonra son sofra bizim evde kurulurdu. En güzeli bu insanlar yayımlanmamış bazı eserlerini bana gösterirlerdi. Cihat Burak desenlerini, Turgut Uyar, Edip Cansever şiirlerini… Öyle bir çevrenin içinde halktan insanlar da vardı. Atölyede ranzalar vardı, orada garibanlar kalırdı, böyle bir insandı…”

Bu sergide yeniden hayat bulan desenler adeta o günlerin tanığı gibi, Burak’ın zengin iç dünyası, düşleri ve anıları; kalyonların sesleri, kedilerin miyavlamaları, meyhane masalarındaki sohbetler, iki dostun kahkahaları ve birbirleriyle fısıldaşmalarıyla izleyicilerin kulaklarında yankılanıyor.

Küratörlüğünü Esma Ertel ve Oğuz Erten’in üstlendiği, ses enstalasyonlarını Esma Ertel ve BaBa ZuLa’nın kurucusu Murat Ertel’in yaptığı, Cihat Burak’ın seksene yakın desenin yer aldığı “**Dostun Çekmecesinden**” isimli sergi **31 Ağustos** tarihine dek **Bozlu Art Project Mongeri Binası’nda** izlenebilir.

Cihat Burak

Mimar, ressam ve öykü yazarı Cihat Burak, 1915 yılında İstanbul'da doğar. Ortaöğrenimini Galatasaray Lisesi'nde tamamlayan sanatçı, 1943'te Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü'nden mezun olur. Uzun bir süre mimar olarak çalışan Burak, Sedat Hakkı Eldem, Bonatz ve Emin Onat gibi isimlerle çalışır. 1951'de Bayındırlık Bakanlığı'nda mimar olarak görev alan sanatçı, bakanlıkça aday gösterilerek Birleşmiş Milletler bursuyla Fransa'ya gönderilir ve 1953-1955 arasında burada kalır. 1961'de Fransa Hükümeti'nin bursuyla tekrar Fransa'ya giden Burak, daha sonra işinden ayrılarak resim çalışmalarına ağırlık verir. İlk kişisel sergisini 1957'de Beyoğlu Şehir Galerisi'nde açar. 1964'te hem Utrillo Ödülü'nde Mansiyon alır, hem de "Deniz Muharebesi/ Hayal Donanma" adlı resmi Musée de l'art moderne'deki uluslararası sergide Bronz Madalya'ya layık görülür. 1965'te ülkesine dönerek resim ve mimarlık çalışmalarını sürdürür. 1991'de Garanti Bankası Beyoğlu Sanat Galerisi'ndeki son sergisine kadar toplam 78 sergiye katılır. Bunlardan 23'ü kişisel sergilerdir. 1982 yılında Sedat Simavi Vakfı Görsel Sanatlar Ödülü'nü kazanır. İlk öykü kitabı Cardonlar 1982'de yayımlanır, Yâkûtîler 1992'de Yunus Nadi Ödülleri'nde öykü dalında birinci olur, Zenci Kalınız isimli kitabı ise sanatçının ölümünün ardından 2003 yılında yayımlanır. Cihat Burak, 3 Mart 1994'te yaşama veda eder.

Mengü Ertel

Grafik çalışmaları, afiş tasarımları ve tiyatro dekorları gibi farklı alanlardaki çalışmalarıyla tanınan Mengü Ertel, 1931 yılında İstanbul'da doğar. Öğrenimini İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nde tamamlar. Muhsin Ertuğrul'un yüreklendirmesiyle, 1959'dan sonra tiyatro afişleri yapmaya başlayan Ertel, bu dönemden sonra Şehir Tiyatroları, Devlet Tiyatroları ve birçok özel tiyatro için afişler hazırlar. Yüz elliden fazla özgün tiyatro afişi yapan sanatçının eserlerinden birçoğu uluslararası sergilere katılır ve çeşitli ödüller alır. Ertel, kitap kapağı, amblem gibi çalışmalar da yapar. İlk tiyatro afişleri sergisi 1969'da Türk-Alman Kültür Merkezi'nde açılır. Bu tarihten sonra, yurt içi ve yurt dışında Varşova, Brüksel, Amsterdam, Bruno gibi merkezlerde kişisel sergileri açılır. Afişleri Varşova ve Münih Şehri Müzeleri ile Wilanov Afiş Müzesi'ne alınır. İlk uluslararası ödülünü Cannes Film Festivali Afiş Yarışması'nda alır. Aynı yıl, Çekoslovakya'nın Bruno kentinde sahnelenen Haldun Taner'in "Keşanlı Ali Destani" adlı oyununun dekor ve giysilerini Çekoslovakya Devlet Tiyatrosu için hazırlar. 1975'de Paris Uluslararası Sinema Afişleri sergisinde büyük ödül alır. Çalışmaları, Graphis (İsviçre), Novum (Almanya), Graphic (Almanya) ve Modern Publicity (İngiltere) gibi dergiler ve yıllıklarda geniş bir şekilde yer almıştır. İslamabat'ta inşa edilen ve projesi Vedat Dalokay'a ait olan caminin seramik kıble duvar

tasarımını gerçekleştirir ve 25 x 60 m boyutlarındaki bu dev panonun yapımını yönetir. Sanatçı 1980 yılında Moskova Olimpiyatları için açılan uluslararası afiş yarışmasında bronz madalya alarak üçüncü olur. 1. İstanbul Festivali Afişi'ni hazırlar. 1. İhap Hulusi Ödülü'nün tek seçicisi olan İhap Hulusi, ödülünü kendisine verir. Grafik Sanatçıları Derneği'nin kuruculuğunu ve başkanlığını, Sinematek'in genel sekreterliğini ve başkanlığını çeşitli dönemlerde yürütür. 1994-1998 yılları arasında TRT tarafından gerçekleştirilen 180 programı aşkın "Cumhuriyete Kanat Gerenler" yapımında dizinin sunuculuğunu yapar. Hayatı boyunca retrospektif sergi açmayı istemeyen Ertel, "Büyültmeler" isimli son sergisini 1999'da Dolmabahçe Kültür Merkezi'nde (İstanbul) gerçekleştirir. Mengü Ertel, 2000 yılında yaşama veda eder.

Küratörler

Esma Ertel & Oğuz Erten

Sergiye Katkıda Bulunanlar:

Bozlu Art Project, "Dostun Çekmecesi'nden" isimli serginin gerçekleştirilmesine katkıda bulunan Dr. Şükrü Bozluolçay, Önder Kartal, Eda Şenkan, Tayyar Tosun ve Ohan'a teşekkür eder.

Bilgi için: contact@bozluartproject.com

+90 212 233 7 233